

Litteratur

Johan Bärlund: »Korruptionsbrotten inom näringslivet«

Publikationer av institutionen för privaträtt vid Helsingfors universitet nr. 37. Helsingfors 1990.

Anmäld av Lars Bejstam

Den 1 januari 1991 trädde nya regler i kraft i den finska strafflagen angående givande och tagande av muta i näringsverksamhet. Johan Bärlund har nu kommit med en bok som utgör en genomgång av de nya reglerna och samtidigt en utveckling och påbyggnad av hans licentiatavhandling »Muta i näringsverksamhet« från 1989. Såväl avhandlingens titel som namnet på den nu föreliggande boken förklaras av att man i Finland, till skillnad från Sverige men i likhet med Norge, har skilda regelsystem för mutsituationer beroende på om den bestuckne är verksam i privat eller i offentlig tjänst.

Den nya boken inleds med en intressant redogörelse av fenomenet muta som ett konkurrensmedel näringsidkare emellan. Bärlund presenterar några ekonomiska och sociologiska förklaringsmodeller till varför mutor existerar samt beskriver mutors negativa effekter och olika åtgärder som vidtagits inom näringslivet för att motverka bruket av mutor. Vidare ger Bärlund en kortfattad översikt av mutlagstiftningen i några europeiska länder.

Bokens huvudsakliga innehåll består av en genomgång av den nya finska lagstiftningen om mutor. Efter en bakgrund till de nya reglerna beskriver Bärlund utförligt vilka som är parter i en mutsituation, vilka förmåner som kan anses vara otillbörliga samt hur mutan utlovas respektive accepteras. Frågan om gärningsmannens uppsåt berörs också. Ett avsnitt ägnas åt att försöka ringa in sådana särskilda mutkänsliga situationer, där bestickaren är i en beroendeställning gentemot den korrupte. En annan fråga som behandlas särskilt är när det föreligger sådana personliga relationer mellan givaren och mottagaren av gåvan, att det kan godtas att gåvor överlämnas på högtidsdagar etc utan att en mutsituation skall anses vara för handen. Boken avslutas med en kortfattad beskrivning av straffsatser och åtalsregler.

I den mån författarens syfte varit att ge en praktisk handledning angående gränserna för vad som är tillåtet respektive straffbart, finns en risk att bokens akademiska prägel kan avskräcka den som ej är van vid den sortens litteratur. För en svensk läsare framstår dock Johan Bärlunds

arbete som en gedigen, heltäckande och välskriven framställning av den finska mutlagstiftningen.

Författerupplysningar:

Lars Bejstam är doktorand vid rättsvetenskapliga institutionen, Umeå universitet.

